

- - - -CHECK AGAINST DELIVERY - - - -

**Statsministerns presentation av ordförandeskapsprioriteringarna i
riksdagen den 23 juni**

Herr/Fru talman, ledamöter av Sveriges riksdag,

- Om åtta dagar håller Sverige i ordförandeklubban i Europeiska Unionen.
- Om åtta dagar är vi ordförande i världens största integrerade ekonomi med nära 500 miljoner invånare.
- Om åtta dagar fortsätter arbetet med att hantera den ekonomiska krisen, arbetslösheten och klimatförändringarna i Europa.

Herr/Fru talman,

Vi är redo att anta den utmaning som detta innebär.

Den 1 juli inleds Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd. Det ansvar och de utmaningar som följer med detta är stort. Vår uppgift är att agera i hela Unionens intresse. Och att med kraft driva frågorna på EU:s dagordning framåt. Vår ambition är att genomföra ett öppet, lyssnande och resultatriktat ordförandeskap med fokus på sakfrågor av intresse för Europas medborgare.

Att leda EU är inte bara en uppgift för regeringen utan för hela Sverige.

Sverige förväntas leda drygt 3000 möten på olika nivåer, varav de flesta kommer att äga rum i Bryssel och Luxemburg. Drygt ett hundratal möten av informell karaktär kommer att äga rum i Sverige. Ett tiotal av dessa möten är ministermöten, medan resten är möten med tredjeland, tjänstemannamöten, seminarier och konferenser.

Förberedelserna inför detta vårt svenska ordförandeskap har pågått i drygt två år och det mesta som går att planera är på plats. Men det kommer inte att bli en lätt uppgift. Omständigheterna för vårt ordförandeskap är speciella. Utmaningarna är många och långtifrån enkla.

Europa och världen befinner sig mitt i den allvarligaste ekonomiska krisen i modern tid. Vi upplever fallande tillväxt och handel, ökande konkurser och arbetslöshet. Samtidigt är vår generations kanske största utmaning att hantera klimatförändringarna. Just i denna stund, då jag står här och talar, fortsätter isen på Grönland och västra Antarktis att smälta och havsnivåerna att stiga.

Därtill präglas det kommande halvåret av institutionell förändring och förnyelse.

Vi har ett nyvalt Europaparlament som är i färd med att utse ny talman och nya gruppledare. En ny kommission väntas tillträda någon gång under vårt ordförandeskap. Dessutom råder det oklarhet om huruvida Lissabonfördraget kommer att kunna träda i kraft under vårt ordförandeskap. Vi avvaktar med intresse folkomröstningen på Irland.

Förutsättningarna för samarbetet ändras om Lissabonfördraget träder ikraft. Det kommer att falla på det svenska ordförandeskapet att hantera dessa nya förutsättningar.

Viktigast är ändå att vi förmår samla EU till svar på de stora utmaningar som människor känner för och där ett starkt Europasamarbete kan göra skillnad.

Det handlar om att vi tillsammans måste hantera finanskrisen och möta den stigande arbetslöshet som nu drabbar hela Europa.

Det handlar om att vi tillsammans måste göra vårt och samla världen för att möta klimatförändringarna.

Dessa två prioriteringar kommer också att dominera vårt ordförandeskap

Herr/Fru talman,

Vår målsättning är att EU ska gå stärkt ur finanskrisen.

Dagens kris är global. Vi måste därför hitta såväl europeiska som globala lösningar. Under hösten kommer vi att fortsätta arbetet med att åtgärda krisens orsaker. Vi kommer också att göra vårt för att få på plats mer av ordning och reda på finansmarknaderna. Människor och företag ska inte igen behöva drabbas av de umbäranden som de nu går igenom.

Det tar lång tid och mycket kraft att hämta sig från en konkurs. Det krävs stora ansträngningar och stark vilja att hämta sig från långtidsarbetslöshet.

Som ordförande måste vi fortsatt driva på så att EU genomför återhämtningsplanen för att stabilisera ekonomin. Det kommer också att krävas fortsatt stöd och garantier till både banker och andra finansiella företag för att få kreditflödena att fungera igen.

En fotbollsmatch behöver sin domare och en trafikkorsning sina trafikljus. Finanskrisen har på samma sätt visat att finansmarknaderna behöver förbättrad tillsyn och skärpta regleringar.

Vid toppmötet i förra veckan enades vi om en struktur för detta arbete. Det ankommer nu på det svenska ordförandeskapet att utarbeta de regler för finansmarknaden och en ny tillsyn av de finansiella företagen. Vi hoppas nå en politisk överenskommelse inom detta område under det svenska ordförandeskapet.

Med krisen har också följt ökad arbetslöshet som drabbar miljontals människor i Europa. Vi måste agera för att begränsa och lindra krisens effekter.

Både gemensamt och i varje medlemsland finns ett stort behov av att hantera arbetslösheten. Den enskildes anställningsbarhet och möjlighet att göra sig gällande på arbetsmarknaden måste stärkas. En aktiv arbetsmarknadspolitik för bättre omställning och rörlighet behövs inom hela EU:s arbetsmarknad.

En effektivare matchning, kompetensutveckling och fler entreprenörer behövs inte bara för att möta dagens kris, utan också för att bygga för framtiden. Vi kommer att verka för förbättrad tillgång till kapital, regelförenklingar och bättre villkor för mindre företag. Vår ambition är att lägga grunden för en ny tillväxt- och sysselsättningsstrategi. En uppföljare till Lissabonstrategin.

Det är endast genom långvarigt hög sysselsättning och uthålliga offentliga finanser som vi kan säkra vår välfärd i Europa. Vi kommer att därför också att prioritera en diskussion om hur EU kan upprätthålla budgetdisciplinen och formulera en så kallad "exit strategi" från dagens växande budgetunderskott och höga skuldnivåer.

Jag kommer att framföra EU:s ståndpunkter i alla dessa frågor vid möten inom G 8 och G 20.

Herr/Fru talman,

Vi upplever mer extrema väderförhållanden än tidigare med svåra stormar och torka. Klimatförändringarna hotar att förvärra dessa trender. Alla talar om vikten av minskade utsläpp. Ändå har de globala utsläppen av växthusgaser inte ens börjat minska.

Tillsammans med finanskrisen är därför klimatförändringarna det svenska ordförandeskapets viktigaste prioritering. Det finns ingen tid att förlora om vi inte vill att våra barn ska leva under drastiskt sämre levnadsförhållanden än vi själva.

Jag får ibland höra argumentet att man inte ska vänta sig att länder – mitt i en djup ekonomisk kris – ska ha råd att göra insatser mot klimatförändringarna. Jag vänder mig mot det synsättet. Länder inte bara kan utan måste vara både klimatsmarta och resurssnåla. Därför att de både kan och måste ta hand om klimatet så väl som de offentliga finanserna.

Låt mig nämna Ukraina som ett talande exempel. Om Ukraina skulle förbättra sin energieffektivitet så att den når samma nivå som Slovenien och Tjeckien så skulle Ukraina bli nära nog oberoende av gasimport från Ryssland.

Det svenska ordförandeskapet ska leda EU i förhandlingarna om ett internationellt klimatavtal som förväntas avslutas i Köpenhamn i december. Samtidigt står Europa för endast 14 procent av de globala utsläppen. Vår viktigaste uppgift vid sidan av att hålla samman EU i klimatfrågan är därför att få resten av världen med i arbetet.

Flera knäckfrågor måste lösas i de internationella förhandlingarna: industriländernas utsläppsminskningar, utsläppsbegränsningar i växande ekonomier och finansiering för anpassning och tekniköverföring i utvecklingsländerna. Detta är svåra frågor som vi måste hantera tillsammans med övriga världen liksom internt inom EU. Låt mig här särskilt nämna att vi har fått uppmuntrande signaler från den nya amerikanska administrationen, vilket förbättrar förutsättningarna för ett avtal.

Herr/Fru talman,

Europa står inför fler utmaningar än finanskrisen och klimatfrågan.

Det ankommer på Sverige att utveckla och förstärka EU:s **samarbete kring rättsliga och inrikesfrågor**.

Demokratiska värden och enskildas rättigheter måste skyddas samtidigt som den fria rörligheten underlättas. Vi behöver utveckla samarbetet mot den internationella brottsligheten. Samtidigt måste vi värna rättigheter både för den som är brottsoffer och den som är misstänkt för brott. Vi måste skapa en bättre fungerande asyl- och migrationspolitik som präglas av rättssäkerhet och öppenhet.

Vår målsättning är att anta ett nytt flerårigt samarbetsprogram inom detta område, det s.k. Stockholmsprogrammet. Visionen för Stockholmsprogrammet är ett tryggare och öppnare Europa där enskildas rättigheter värnas.

En annan målsättning är att anta en **EU-strategi för Östersjöregionen**.

Länderna runt Östersjön står inför gemensamma prövningar. En sådan är hur vi hanterar de akuta och allvarliga miljöproblemen i Östersjön. En annan är hur vi kan göra Östersjöregionen till en starkare motor för tillväxt och utveckling. Vi hoppas att vårt arbete kan få betydelse i människors vardag. Vi hoppas också att strategin kan tjäna som inspiration för andra regioner i EU. Det talas redan om en EU-strategi för Donau-regionen.

Relationerna till **EU:s grannar** är av stor betydelse. Vi kommer att fortsätta arbetet med att utveckla den europeiska grannskapspolitiken, både det Östliga partnerskapet och inom ramen för Unionen för Medelhavet.

Den **fortsatta utvidgningsprocessen** är av strategisk betydelse för vår välfärd och för att säkerställa fred och framsteg i ett enat Europa. Det är angeläget att EU står fast vid sina åtaganden och de etablerade principerna på utvidgningsområdet. Takten i EU-närmandet avgörs av de enskilda ländernas reformframsteg.

EU:s röst i världen blir allt starkare, men vi måste också bli bättre på att använda den. Svenska ordförandeskapet kommer att arbeta för att stärka EU:s roll som global aktör med en tydlig agenda för fred, utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter. Regionala frågor som Afghanistan, Pakistan, Mellanöstern, Iran och Nordkorea kräver globalt samarbete.

Jag ser fram emot att utveckla förbindelserna med den nya amerikanska administrationen. Sällan har förutsättningarna för ett framgångsrikt transatlantiskt samarbete varit så stora. För att nå framgång måste vi visa att EU kan leverera.

De toppmöten som vi förbereder med Brasilien, Indien, Kina, Ryssland, Sydafrika, Ukraina och USA kommer att vara viktiga tillfällen för att diskutera de globala utmaningarna.

Herr/Fru talman,

Dessa och många andra utmaningar kommer att stå på agendan under svenskt ordförandeskap.

Vi hoppas och tror att vi gemensamt kan föra EU:s dagordning framåt på ett öppet, effektivt och resultatriktat sätt under det halvår som kommer.

Det är en utmaning som vi antar med stor målmedvetenhet.

Ett väl fungerande Europasamarbete är kanske mer angeläget än någonsin tidigare. Dagens utmaningar känner inte några nationella gränser. De kräver gemensamma och gränsöverskridande svar.

Vår vision är ett starkt och handlingskraftigt Europa. Som tar sin utgångspunkt i människors vardag och ser möjligheterna ett samarbete ger.

Ett Europa där det gemensamma ansvaret för dagens och morgondagens utmaningar står i centrum.

Tack Herr/Fru talman!